

Gravid kvinne i dårlig form

ILLUSTRASJONSPROT. COLUJNBERG

JOURNALEN

S: er gravid i uke 34+4 med barn nr. to. Ved første svangerskap ble hennes sønn forløst med sectio i uke 29 pga. HELLP-syndrom. Hun har nå vært i dårlig form de siste fire ukene. Hun har snakket med jordmor, og vært på legevakten. Det har blitt målt blodtrykk og tatt urinstix. Har kun funnet spor av protein, og blodtrykket har vært forhøyet. Alt har vært bra med barnet. Pas målte blodtrykket sitt selv i morges, det var på 155/100. Var i Hammerfest forrige uke på kontroll, alt var i orden med barnet da. Pasienten er plaget med sterke magesmerter, kastet opp i går pga. smertene. De sitter i øvre del av epigastriet og går under costalbuen på høyre side til bak på ryggen. Pasienten var på UNN for to uker siden pga. magesmertene. De tok ultralyd av leveren og sjekket blodtrykk og urin, alt var i orden. Hun har også hodepine med synsforstyrrelser. Ødem i armer, ben og ansiktet. Hun har gått opp åtte kg de siste fire ukene, og to kg bare siden i går. Hun føler at hun bare har blitt dårligere og dårligere, klarer ikke å fungere. Har merket litt mindre liv i magen de siste par ukene.

O: blodtrykk på 142/110. Pittingødem i begge føtter, leggene er hovne og harde. Hendene/fingrene er hovne, rødprykkete. Hoven i ansiktene, smerte ved palpasjon, spesielt over øynene. Smerter ved palpasjon av magen i øvre del av epigastriet, og under costalbuen på høyre side helt ned til ryggen. Ingen smerter på venstre side.

A: mulig svangerskapsforgiftning.

P: tar urinstix, trc, Hb og blodtrykk med bred mansjett. Etter hva prøvene sier, ta kontakt med vakthavende på føden i Hammerfest og vurdere videre plan.

Blodtrykket med bred mansjett var 137/98. Urinprøven viste G1+, K1+ og P2+.

Trc 282, Hb 10,9. Kliniske symptomer og tegn er forenlig med svangerskapsforgiftning. Etter å ha konferert med vakthavende i Hammerfest, blir det bestemt at hun skal innlegges der i dag.

REFLEKSJONER

Dette var en utfordrende pasient på mange måter. Jeg kjente henne ikke fra før, så det var mye tidligere sykehistorie å sette seg inn i. I tillegg til at det var vanskelig å vurdere i hvilken grad ansiktet, hendene og bena var hovne ettersom jeg ikke hadde sett henne før. Dette var også noe vakthavende i Hammerfest kommenterte på. Det gikk her mye ut på å stole på hva pasienten fortalte, og hvordan hun selv følte at noe var galt.

Samtidig var det en litt skummel situasjon å være i. Svangerskapsforgiftning er en alvorlig tilstand, og jeg var redd for å overse noe og sende henne hjem. Samtidig er jeg bare student, og det var allerede mange leger tidligere som hadde sagt at alt var i orden. Hun hadde også snakket med bekymringene sine til legene i Hammerfest, Tromsø, og jordmødrene på stedet. De hadde ikke funnet noe galt med barnet, og fokusert mest på det. Pasienten følte seg ikke helt tatt på alvor, og var også blitt litt forsiktig med å gå til legen. Følte at hun ble tatt for å rope «ulv, ulv». Derfor prøvde jeg å lytte godt til hennes bekymringer og vise at jeg gjerne ville hjelpe. Det vanskelige var å finne ut hva som var best å gjøre videre.

Derfor er jeg veldig takknemlig for at det er mulig å ringe til vakthavende i Hammerfest og få råd når man trenger det.

Denne uken lærte jeg hvor viktig det er å ta pasienten på alvor. Det er de som kjenner kroppen sin best, og kan føle når noe ikke stemmer. Når de føler at legene ikke tror på dem og at de overdriver plagene sine, øker det terskelen for å gå til legen. Det er da det kan oppstå farlige situasjoner som kunne ha vært unngått. Dette tilfellet viste også hvor store fordeler man kan ha når man er fastlege og kjenner pasientene sine godt. Da vet man hvordan pasienten normalt sett ser ut, om de er typen som har lett for å gå til legen, eller om de kun kommer når noe begynner å bli alvorlig. Dette gjør det mye lettere å vurdere i hvilken grad pasienten er alvorlig syk.

Denne pasienten fikk meg også til å tenke over hvordan man bør tenke over hvem som skal innlegges på sykehus med en gang, og når man skal avvete situasjonen. Selv om man ikke vil sende hjem noen som er alvorlig syk, vil man jo heller ikke være for rask til å sende pasientene på sykehus uten at det er nødvendig. De er jo allerede presset for ressurser, og man vil jo unngå at man tar opp sengeplassen til noen som trenger det mer. Det kan være en vanskelig avgjørelse å ta, men noe som man må møte når man er fastlege. Det er fastlegene som tar det viktige avgjørelsen om hvem som må henvises og hvem som kan sendes hjem.

RONJA S. BYE